

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. J. Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci navrhovateľov: **1/ M. H., 2/ E. M., 3/ A. M., 4/ J. R.**, proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad Prievidza**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporcu č.j. OPU-2008/21-1319-Str. zo dňa 9. októbra 2008, konajúc o odvolaní navrhovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 11 Sp 41/2008-20 zo dňa 11. februára 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 11 Sp 41/2008-20 zo dňa 11. februára 2009 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporcu č.j. OPU 2008/21-1319-Str. zo dňa 9. októbra 2008, ktorým odporca podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona NR SR č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) rozhodol, že M. H., r. R., E. M., r. R., A. M., r. R., a J. R., nespĺňajú podmienky ustanovené v § 3 ods. 2 zákona na navrátenie vlastníctva alebo priznanie práva na náhradu za pozemky v katastrálnom území V., uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia, z dôvodu, že pôvodným vlastníkom nevznikol nárok na vyňatie nehnuteľností

z konfiškácie, lebo v čase prechodu vlastníctva na štát alebo inú právnickú osobu nespĺňali podmienku trvalého pobytu na území Slovenskej republiky (ČSR).

Ako vyplynulo z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajský súd nezistil zo strany odporcu porušenie zákona v preskúvanom rozhodnutí, dospel k záveru, že je správne a rešpektujúce príslušné ustanovenia zákona, pričom sa stotožnil s právnym názorom odporcu. Vyslovil, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a postupu, ktorý mu predchádzal v rozsahu dôvodov odvolania dospel k záveru, že rozhodnutie je v súlade so zákonom.

Poukázal na to, že navrhovatelia v zákonnej lehote požiadali o navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré boli podľa nariadenia SNR 104/45 Zb. konfiškované dňom 1. marca 1945 ich starým rodičom J. a J. R. Svoj nárok uplatnili v zmysle § 3 ods. 2 zákona, ale nepredložili dôkazy na preukázanie, že pôvodní vlastníci v čase odňatia vlastníckeho práva boli občanmi Slovenskej republiky (resp. Československej republiky), mali trvalý pobyt na jej území a neboli odsúdení podľa osobitných predpisov (napr. nar. SNR č. 33/45).

Podľa názoru krajského súdu navrhovatelia v prejednávanvej veci neuniesli dôkazné bremeno podľa § 5 ods. 1 zákona, pretože na výzvu správneho orgánu predložili len čestné vyhlásenie B. R. (dňa 27. októbra 2004) o tom, že pôvodní vlastníci neboli kolaboranti, čo je nedostatočný dôkaz. Jednoznačne bolo preukázané, že pôvodní vlastníci mali nemeckú národnosť a ich majetok bol skonfiškovaný 1. marca 1945 podľa rozhodnutia Konfiškačnej komisie ONV v Prievidzi č. Kom. 320/46-II/3, ONV 13174/1946 zo dňa 27. augusta 1946 podľa nar. 104/45 Zb. n. SNR. v znení nar. 64/1946 Zb. n. SNR.

Ďalej uviedol, že pôvodný vlastník J. R. a jeho manželka J., sa v roku 1944 vystaňovali do Nemecka aj s deťmi, okrem syna S., ktorý sa oženil a zostal na Slovensku. O nútenom vystaňovaní neboli navrhovateľmi predložené doklady. Na Slovensko sa viac nevrátili a J. R. zomrela v Nemecku a J. R., obaja ako nemeckí štátni občania.

Proti tomuto rozsudku podali navrhovatelia odvolanie. Uviedli, že ich starí rodičia boli v roku 1944 československými štátnymi občanmi. Boli nemeckej národnosti, takže v roku 1944 boli odsunutí do Nemecka nie z vlastnej vôle, ale ako dôsledok vtedajšieho režimu. Starí rodičia žili na území republiky a tiež sa tu aj narodili. O majetok sa vzorne starali.

Odporca navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov

odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk, a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24. februára 2010 (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Z obsahu predloženého administratívneho spisu ako i výsledkov doterajšieho priebehu konania súd zistil, že predmetom preskúmvacieho konania bolo rozhodnutie odporcu č.j. OPU 2008/21-1319-Str. zo dňa 9. októbra 2008 týkajúce sa reštitučného nároku navrhovateľov. V uvedenej právnej veci je zrejmé, že uplatneným nárokom na navrátenie vlastníctva v zmysle zákona, ktorý bol správne orgánu doručený dňa 10. mája 2004, požiadali M. H., J. R., A. M., a E. M., o navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam v katastrálnom území V., vedených v pozemno-knižných vložkách č. X, ktoré boli konfiškované ich starým rodičom J. R. a J. R.

Podľa rozhodnutia Konfiškačnej komisie pri ONV v Prievidzi č. ONV 13174/1948 zo dňa 27. augusta 1946 pôdohospodársky majetok osôb nemeckej národnosti podľa § 2 nar. č. 104/45 Zb. n. SNR sa považuje za skonfiškovaný dňom 1. marca 1945.

Zákon č. 503/2003 Z.z. upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu. Aj cieľom tohto zákona je spolu s ostatnými reštitučnými zákonmi zabezpečiť tzv. reštitučné procesy zmiernenia niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo v zákone presne ustanovenom období vo vzťahu k presne vymedzenému okruhu osôb a na základe v zákone taxatívne ustanovených prípadov straty majetku.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 zákona oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku podmienok uvedených podľa písm. a) – t) zákona.

Obdobne sa postupuje aj v prípadoch, keď fyzickej osobe vznikol nárok na vyňatie pozemkov z konfiškácie podľa osobitných predpisov. Za osoby, ktorým vznikol nárok na vyňatie pozemkov z konfiškácie podľa osobitných predpisov treba považovať aj občanov Slovenskej republiky, ktorí majú trvalý pobyt na jej území a ktorým bolo odňaté vlastnícke právo k pozemkom a neboli odsúdení podľa osobitných predpisov (Nariadenie Slovenskej národnej rady č. 33/1945 Zb. n. SNR o potrestaní fašistických zločincov, okupantov, zradcov a kolaborantov a o zriadení ľudového súdництва v znení neskorších predpisov). Ak tieto pozemky boli už pred rozhodujúcim obdobím pridelené v rámci predpisov o pozemkových reformách, rieši

sa nárok týchto oprávnených osôb podľa § 7, ak došlo k odňatiu prídelu postupom uvedeným v odseku 1 (§ 3 ods. 2 zákona).

Podľa názoru krajského súdu pôvodných vlastníkov nemožno považovať za osoby, ktorým vznikol nárok na vyňatie z konfiškácie podľa osobitných predpisov, pretože od roku 1944 nemali trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, neboli občanmi Slovenskej republiky (občianstvo stratili podľa § 1 ods. 2 Ústavného dekrétu prezidenta Slovenskej republiky č. 33/45Zb.) Nepodarilo sa zistiť, či boli odsúdení podľa osobitných predpisov, ale keďže nespĺňali predchádzajúce zákonné podmienky, nemohlo to ovplyvniť záver odporcu o tom, že navrhovatelia nemajú právo na navrátenie vlastníctva.

Uvedený právny názor krajského súdu je podľa odvolacieho súdu správny. Námiety navrhovateľov sú takého charakteru, ktoré nemôžu ovplyvniť rozhodnutie vo veci. Zo žiadnych dôkazov nevyplývala skutočnosť násilného odchodu pôvodných vlastníkov zo Slovenskej republiky. Je zrejmé, že v Slovenskom národnom archíve v Bratislave sa taktiež nenašiel doklad – osvedčenie o vrátení, zachovaní, resp. zamietnutí československého štátneho občianstva na meno J. R. a J. R.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na záver udáva, že správny orgán jednoznačne pri svojom rozhodovaní o uplatnenom nároku navrhovateľov na navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam vychádzal z dostupných materiálov, pričom listiny získané v konaní boli podkladom pre vydanie rozhodnutia.

V prejednávanej veci aj podľa názoru odvolacieho súdu, odporca správne vyhodnotil všetky skutočnosti uvádzané navrhovateľmi.

Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd sa v odôvodnení rozsudku taktiež náležite vypořiadal so všetkými námietkami navrhovateľov, ktoré uplatnili v podanom opravnom prostriedku. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

Keďže odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok prvostupňového súdu je v súlade so zákonom, podľa § 219 ods. 1, 2 OSP tento rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a s poukazom na § 246c veta prvá a § 224 ods. 1 OSP a § 142 ods. 1 OSP. Neúspešným navrhovateľom nepriznal nárok na ich náhradu. Odporca nemá zo zákona na ich náhradu nárok

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 24. februára 2010

JUDr. J. Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová